

N:o 18.

Ank. till Riksd. kansli den 5 febr. 1901, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af åtskilliga lägenheter under förra militiebostället Tollarp n:is 5 och 8 om 1/2 mantal i Kristianstads län.

(I. A.)

Uti en till Riksdagen afläten proposition (n:o 15) af den 30 november sistlidet år har Kongl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden, föreslagit Riksdagen medgifva, dels att sjutton till förra fanjunkarebostället Tollarp n:is 5 och 8 hörande, å en af förste landtmätaren J. A. Bergstedt år 1899 upprättad karta med n:is 105—121 betecknade lägenheter finge, hvarje lägenhet till sin innehafvare, upplåtas med tillträdesrätt den 14 mars 1902 mot i statsrådsprotokollet närmare angifna köpeskillingar, att erläggas, för den med n:o 119 betecknade lägenheten vid tillträdet och för öfriga lägenheter under loppet af tio år, med en tiondedel årligen samt i öfrigt på de i 6:te momentet af kongl. skrivelsen till domänstyrelsen angående bestämmelser att tjena till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896 stadgade vilkor;

dels att trettioen obebygda, å ofvanberörda karta med litt. a—ö, aa, ab, ac och ad betecknade lägenheter finge från samma egendom afsöndras och i enlighet med föreskrifterna i 8:de och följande momenten af berörda kongl. skrifvelse försäljas i den mån köpeanbud, som icke understege det en hvar af dessa lägenheter åsatta saluvärde, 600 kronor, erhöles, med köpare förbehållen rätt till användande af de för vederbörande lägenheters behof afsedda, å omförmälda karta utmärkta vägar;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Af nämnda statsrådsprotokoll inhemtas, hurusom, i sammanhang med uppskattning, som nästlidna år egt rum å förra fanjunkarebostället Tollarp n:is 5 och 8 om tillsammans $\frac{1}{2}$ mantal i Vestra Vrams socken och Gärds härad af Kristianstads län för förnyad utarrendering från den 14 mars 1902 af nämnda egendom, som lemnade mer än 500 kronor i årligt arrende, fråga uppstått om försäljning af åtskilliga under egendomen lydande lägenheter.

Domänstyrelsen hade i skrifvelse den 16 mars nästlidet år, med åberopande af 7:de momentet i ofvannämnda kongl. skrifvelse den 25 september 1896, understält berörda fråga Kongl. Maj:ts pröfning och dervid tillika öfverlemnadt instrumentet öfver arrendeuppskattningen och en af förste landtmätaren J. A. Bergstedt år 1899 öfver egendomen upprättad karta med tillhörande beskrifning, äfvensom yttrande af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet jemte öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af nämnda handlingar inhemtades, bland annat:

att å egendomen, som omfattade ett egoområde af sammanlagdt 82 hektar 29,1 ar, funnes sjutton i närheten af Tollarps by belägna, med enskilda personer tillhöriga bostadshus försedda lägenheter;

att uppskattningsmännen ansett, att dessa lägenheter kunde utan skada för egendomen derifrån afsöndras för att till vederbörande lägenhetsinnehafvare försäljas;

att lägenheterna med nedannämnda å omförmälda karta utmärkta områden åsatts följande saluvärden, nemligen:

Namn.	Egofigur å kartan	Areal		Saluvärde kronor
		hektar	ar	
Smeden Per Olssons lägenhet	105	—	18	600
Per Lindahls »	106	—	5,8	220
Byggmästaren Carl Olssons lägenhet	107	—	11,6	450
Thora Kristenssons lägenhet	108	—	4	170
Lasse Johnssons »	109	—	3,2	140
Elna Jönssons »	110	—	4	110
Slagtaren Per Kjells »	111	—	20	600
Per Perssons »	112	—	8,1	320
Lovisa Anderssons »	113	—	6	320
Sven Larssons »	114	—	5,5	220
Hans Nilssons »	115	—	22	700
Nils Perssons »	116	—	3,3	140
Garfvaren Otto Rydén »	117	—	25,7	900
Bengta Lundbergs »	118	—	1,8	50
Elna Löfs »	119	—	2,8	130
John Johnssons »	120	—	23,2	700
Målaren Olof Svärds »	121	—	4,4	230

att uppskattningsmännen, som, i anledning af väckt fråga om försäljning af ett till egendomen hörande område för bebyggande, låtit i närheten af Tollarps jernvägsstation utlägga 7 byggnadstomter, som tillsammans med en dem emellan utlagd väg upptog en areal af 70 ar, vidare föreslagit, att berörda tomter, hvilka å förenämnda karta betecknats med lit. a, b, c, d, e, f och g samt innehölle, de fyra förstberörda en hvar 9,05 ar och hvar och en af de öfriga 9,1 ar, måtte från egendomen afsöndras och försäljas mot åsatta saluvärden, utgörande för hvarje tomt 600 kronor;

att efter meddelande af sådana förelägganden, som omförmäldes i 6:te momentet af ofvanberörda kongl. skrifvelse den 25 september 1896, samtliga förenämnda lägenhetsinnehafvare med undantag af Thora Kristensson inom förelagd tid förklarar sig villiga att af kronan för åsatt pris inköpa hvar och en sin lägenhet att tillträdas den 14 mars 1902, dervid såsom säkerhet för köpeskillingarnas erläggande öfverlemnats, af Elna Löf, hvilken önskade betala köpesumman på en gång vid tillträdet, ett af Kristianstads enskilda bank den 23 november 1899 för henne utfärdadt, å Kongl. Maj:t och kronan öfverlätet depositionsbevis å 130 kronor, samt

af de öfriga, som förbehållit sig rätt att erlagga köpeskillingarna under loppet af tio år, behörigen affattade, till vederhäftigheten styrkta borgensförbindelser;

samt att Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet hemställt, att samtliga ofvanberörda, i uppskattningsinstrumentet omförmälda lägenheter och tomter måtte från hemmanet afsöndras och försäljas, de lägenheter, hvilkas innehafvare antagit gjorda hembud, till bemälda innehafvare mot föreslagna köpeskillingar samt Thora Kristenssons lägenhet och omförmälda sju tomter i enlighet med föreskrifterna i 8:de, 9:de, 10:de och 11:te momenten i kongl. skrifvelsen den 25 september 1896.

Med förmälan att Kongl. Maj:ts befallningshafvande sedermera till domänstyrelsen öfverlemnade ett af förbemälda Thora Kristensson efter den henne förelagda tiden afgifvet, af behörig borgen åtföljdt skriftligt förklarande, att hon önskade förvärfva den af henne bebodda lägenheten mot den bestämda köpeskillingen, 170 kronor, att erläggas under loppet af tio år, hade styrelsen vidare meddelat, att, sedan hos styrelsen fråga uppstått, huruvida icke, förutom ofvanberörda sju obebygda lägenheter, jemväl annan egendomen tillhörig mark i närheten af Tollarps jernvägsstation lämpligen kunde till tomter indelas för att från egendomen afsöndras och försäljas, utredning derutinnan inforrats från uppskattningsmännen vid förberörda arrendevärdering. Uti det i sådant afseende afgifna yttrande hade desse, med öfverlemnande af ett af förste landtmätaren Elam Mebius upprättadt, å omförmälda karta utmärkt förslag till indelning i 24 tomter af ett i jernvägsstationens närhet beläget jordområde, omfattande, förutom vägar mellan tomterna med en areal af 32,22 ar, i byggnadsplatser sammanlagdt 2 hektar 73,64 ar, hemställt om afsöndring och försäljning af nämnda, med lit. h—ö samt aa, ab, ac och ad betecknade tomter; och hade dessa tomter, hvilka innehölle, de med litt. h, k, m, o, q, s, u, x, z, ä, aa och ac utmärkta en hvar 9,92 ar, de med litt. i, l, n, p, r, t, v, y, å, ö och ab utmärkta en hvar 12,4 ar samt den med litt. ad betecknade tomten 18,2 ar, saluvärderats hvarje tomt till 600 kronor.

För egen del hade domänstyrelsen tillstyrkt, ej mindre att de med enskilda bostadshus försedda lägenheter, hvilkas innehafvare inom förelagd tid uttryckt sin önskan att inköpa desamma, måtte hvar och en till sin innehafvare upplåtas mot erläggande på förut angifvet sätt af den erbjudna köpeskillingen, än äfven att ofvanberörda 31 obebygda lägenheter finge från egendomen afsöndras och med iakttagande af bestämmelserna i kongl. skrifvelsen den 25 september 1896 försäljas i den mån köpeanbud, som icke understege de åsatta saluvärdena, kunde erhållas samt med rätt för köpare till fri väg på sätt å ofvanberörda karta funnes utmärkt; och

hade styrelsen beträffande den lägenhet, som Thora Kristensson numera förklarar sig villig inköpa, hemstält, huruvida icke, oaktadt nämnda förklarande inkommit efter utgången af den i sådant afseende förelagda tid, samma lägenhet kunde få till Thora Kristensson upplåtas mot den af henne erbjudna köpeskilling, att erläggas på af henne angifvet sätt.

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling detta ärende blifvit hänvisadt, har icke haft något att erinra mot Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning, hvadan utskottet hemställer,

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 februari 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
